

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 22/2011-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 27. januára 2011 predbežne prerokoval sťažnosť J. P. a Ľ. P., obaja bytom L., zastúpených advokátom JUDr. P. M., D., vo veci namietaného porušenia ich základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2008 a postupom Okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 390/2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť J. P. a Ľ. P. o d m i e t a ako neprípustnú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 27. decembra 2010 doručená sťažnosť J. P. a Ľ. P. (ďalej len „sťažovatelia“), v ktorej namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej

lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2008 a postupom Okresného súdu Námestovo (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 390/2008.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia v konaní o určenie vlastníckeho práva k pozemkom vedenom Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. 8 C 169/94 podali 15. júna 2006 vzájomný návrh, ktorým sa domáhali určenia, že sú vlastníkami nehnuteľností nachádzajúcich sa v katastrálnom území L. o výmere 562 m² zapísaných na liste vlastníctva č. 1291.

Okresný súd Dolný Kubín uznesením sp. zn. 8 C 169/1994 z 11. septembra 2006 vylúčil vzájomný návrh sťažovateľov na samostatné konanie a až 2. apríla 2008 bola veci pridelená spisová značka 10 C 38/2008. V označenom konaní nebol podľa sťažovateľov vo veci urobený žiadny úkon a neskôr bola vec v rámci reorganizácie súdnictva pridelená Okresnému súdu Námestovo, kde je konanie vedené pod sp. zn. 2 C 390/2008. Oznámenie o prijatí návrhu bolo sťažovateľom oznámené listom zo 14. augusta 2008. Sťažovatelia listom doručeným okresnému súdu 23. novembra 2009 požiadali o nariadenie pojednávania v ich veci, pričom im dosiaľ nebola doručená žiadna odpoveď a okresný súd žiadne pojednávanie vo veci nenariadil.

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že nepodali sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi súdu. Podanie sťažnosti predsedovi súdu považujú za právo účastníka konania, prostredníctvom ktorého môžu dosiahnuť nápravu v súdnom konaní, v ktorom došlo k zásahu do ich základných práv a slobôd. *„Keďže je však právo na spravodlivý súdny proces, vrátane práva na súdne konanie bez zbytočných prietahov základným právom, prostredníctvom ktorého sa zabezpečuje vymožitelnosť aj ostatných základných práv a slobôd, spočíva aj na strane súdu povinnosť, aby vo veci vždy rozhodol a to bez zbytočných prietahov, pokiaľ nie sú spôsobené samotnými účastníkmi konania, prípadne inými od súdu nezávislými a súdom neovplyviteľnými skutočnosťami. Súdy majú teda povinnosť v každej veci konať aj bez toho, aby sa účastník vždy musel domáhať svojho práva práve*

prostredníctvom napr. sťažnosti adresovanej predsedovi súdu. Podanie sťažnosti v zmysle zákona 757/2004 Z. z. je právom účastníka konania a nie jeho povinnosťou, teda povinnosťou upozorňovať súd na vzniknuté prietahy, ku ktorým by vôbec nemalo ex offo v právnom a demokratickom štáte dochádzať. Právo na spravodlivé súdne konanie je absolútnym právom garantovaným ústavou, ako aj ostatnými medzinárodnými dokumentmi s najvyššou právnou silou a preto je na mieste, aby zo strany súdov toto bolo a priori rešpektované bez akýchkoľvek ďalších intervencií (napr. aj prostredníctvom sťažností a pod.) zo strany účastníkov, Súdy v ktoromkoľvek demokratickom a právnom štáte sú základnými jednotkami, ktoré zabezpečujú ochranu zákonnosti a ústavnosti a zabezpečujú proces vymožitelnosti práva. Sme teda toho názoru, že v tomto prípade vzhľadom na vzniknuté vážne súdne prietahy len Ústavný súd SR ako inštitúcia garantujúca ochranu základných práv a slobôd môže z titulu svojho rozhodnutia zabrániť vzniku ďalších súdnych prietahov a najmä poskytnúť sťažovateľom primerané zadosťučinenie za už vzniknuté prietahy.“

Sťažovatelia napokon navrhli, aby ústavný súd po predbežnom prerokovaní ich ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie a aby následne nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľov, J. P.(...), a manž. L. P.(...) čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru(...) bolo porušené nečinnosťou Okresného súdu v Dolnom Kubíne v konaní vedenom pod sp. zn. 10C/38/2008 a nečinnosťou Okresného súdu v Námestove v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/390/2008.

2. Ústavný súd prikazuje Okresnému súdu Námestovo, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 2C/390/2008 konal.

3. Sťažovateľom J. P. a L. P.(...) Ústavný súd SR priznáva finančné zadosťučinenie v čiastke po 20.000,- EUR, ktoré sú im Okresný súd Dolný Kubín v čiastke po 10.000,- EUR a Okresný súd Námestovo v čiastke po 10.000,- EUR, povinní vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti nález.

4. Okresný súd Dolný Kubín a Okresný súd Námestovo, sú povinní uhradiť sťažovateľom trovy právneho zastúpenia v čiastke 303,30 € na účet právneho zástupcu sťažovateľov JUDr. P. M.(...)“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde návrh nie je prípustný, ak sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že jej predmetom je namietané porušenie základného práva sťažovateľov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu Dolný Kubín v konaní vedenom pod sp. zn. 10 C 38/2008 a postupom okresného súdu Námestovo v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 390/2008, o ktorom už rozhodoval v konaní vedenom pod sp. zn. I. ÚS 320/2010.

V uvedenom konaní bola sťažnosť sťažovateľov z 10. septembra 2010 odmietnutá pre neprípustnosť z dôvodu, že sťažovatelia nepodali písomnú sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi Okresného súdu Dolný Kubín ani predsedovi Okresného súdu Námestovo.

Sťažovatelia v opätovne podanej sťažnosti výslovne uviedli, že nepodali sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi súdu, keďže „*podanie sťažnosti v zmysle zákona 757/2004 Z. z. je právom účastníka konania a nie jeho povinnosťou, teda povinnosťou upozorňovať súd na vzniknuté prietahy(...)*“.

Podľa už citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde návrh, o ktorom už raz ústavný súd rozhodol, nie je prípustný, preto ani nebolo možné vyhovieť sťažnosti. Sťažovatelia už raz v súlade so zákonom a judikatúrou ústavného súdu boli upozornení na nevyhnutnosť podania sťažnosti na prietahy v konaní predsedovi súdu, pričom tento nedostatok (podmienka ďalšieho konania) bol premietnutý do pre nich nepriaznivého rozhodnutia. Sťažovatelia prostredníctvom svojho právneho zástupcu však namiesto jednoduchého odstránenia tohto nedostatku – podaním sťažnosti, opätovne podali sťažnosť ústavnému súdu za tých istých podmienok s odôvodnením, že podanie sťažnosti na prietahy predsedovi súdu je „*ich právom, nie povinnosťou*“, nerešpektujúc ani rozhodnutie, ktoré sa ich priamo dotýka ani judikatúru ústavného súdu.

Na základe uvedeného dospel ústavný súd k záveru, že sťažnosť sťažovateľov nie je prípustná pre prekážku rozhodnutej veci podľa § 24 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto rozhodol o nej tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Nad rámec ústavný súd dáva do pozornosti sťažovateľom, že účelom práva účastníka konania pred všeobecným súdom podať sťažnosť na prietahy v konaní predsedovi príslušného súdu je poskytnutie príležitosti tomuto súdu, aby sám odstránil protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (m. m. I. ÚS 34/98, I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99). Ústavný súd preto o sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, koná iba za predpokladu, ak sťažovateľ preukáže, že využil označené účinné právne prostriedky nápravy podľa

zákona č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov v spojení so zákonom č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov, alebo ak sa preukáže, že sťažovateľ túto podmienku nespĺnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa (§ 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Z tohto dôvodu je v danom prípade „právo“ podať sťažnosť predsedovi súdu v ďalšom postupe pred ústavným súdom jednou z podmienok konania, a tým zároveň aj „povinnosťou“ ju naplniť.

Na záver ústavný súd uvádza, že sťažovateľom nič nebráni po naplnení už uvedených podmienok opätovne podať sťažnosť na prieťahy v konaní súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov po jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2011